



**“ Er pasienten min klar over at en CT-undersøkelse ikke er uten risiko? ”**

## **CT er en av de bildediagnostiske teknikkene som gir høyest stråledose**

Pasienten er ikke alltid klar over risikoen som er forbundet med en **CT-undersøkelse**. CT er et godt verktøy for å lete etter sykdom og skade. Undersøkelsen gir generelt mer klinisk informasjon enn konvensjonelle røntgenundersøkelser, men gir også høyere stråledoser. Henvis kun til CT dersom en vanlig røntgenundersøkelse ikke kan gi tilstrekkelig klinisk informasjon. Dersom nytten av å stille diagnosen ikke overstiger strålerisikoen, er det ikke tilrådelig å gjennomføre en CT-undersøkelse. Dette er spesielt viktig å vurdere når det gjelder undersøkelser av barn og gravide pasienter. Vurder alltid om MR eller ultralyd kan benyttes for å unngå at pasienten eksponeres for uønsket stråling.

***Diskuter problemstillingen med pasientene dine***

# Det beste for pasienten er hensiktsmessig bruk av CT



## Hensiktsmessig bruk av CT:

- Når andre avbildningsmodaliteter ikke gir tilstrekkelig informasjon for videre diagnostikk og behandling
- Ved behov for rask diagnostisering i nødsituasjoner

### Dette bør vurderes før det henvises til CT

CT er en undersøkelse som gir mye klinisk informasjon på kort tid. Undersøkelsen gir snittbilder gjennom kroppen og muliggjør tredimensjonale fremstillinger av organer. Prisen å betale for økt diagnostisk informasjon er økt stråledose. Det kan ofte være fristende å henvise til CT, men vurder nøye om det er behov for så mye informasjon som CT-bilder gir, eller om vanlige røntgenbilder kan gi tilstrekkelig informasjon. MR-undersøkelser fremstiller også snittbilder og tredimensjonale organfremstillinger på samme måte som CT. Vurder derfor alltid om MR, eller kanskje ultralyd, kan erstatte CT-undersøkelsen. I nødsituasjoner med behov for rask diagnostisering kan CT være hensiktsmessig fremfor MR, selv om MR er å foretrekke. Valg av modalitet er avhengig av hvilke organer som skal avbildes (f.eks. beinstrukturer eller bløtdeler), grad av nødvendig informasjon (flatrøntgen eller snitt- og 3D-bilder), hastegrad og tilgjengelighet (ventetider).

### Strålerisikoen for babyer og barn er større enn for voksne

Henvising av babyer og barn til røntgen- og CT-undersøkelser krever spesiell oppmerksomhet siden de er mer sensitive for ioniserende stråling. Det finnes egne protokoller for undersøkelser av babyer og barn der stråledosen er tilpasset barnets størrelse. Det vil ofte være nødvendig å henvise babyer og barn til egne barneradiologiske avdelinger. Nyttig informasjon om CT av barn og strålerisiko finner du i brosjyren «What Parents should know about Medical Radiation Safety» fra Image Gently<sup>1</sup>.

Referanser:

<sup>1</sup>[https://www.imagegently.org/Portals/6/Procedures/Image\\_Gently\\_8.5x11\\_Brochure.pdf](https://www.imagegently.org/Portals/6/Procedures/Image_Gently_8.5x11_Brochure.pdf)

**Diskuter problemstillingen med pasientene dine**